

**PARTICULARITĂȚILE ASIGURĂRII
INVESTIȚIONALE A DEZVOLTĂRII
CONSTRUCȚIEI OBIECTELOR SOCIALE
DIN ZONELE RURALE ALE UCRAINEI**

*Irina AZHAMAN¹, dr., profesor asociat
Academia de Stat în Construcții și Arhitectură din
Odessa, Ucraina*

În articol sunt identificate particularitățile investirii în obiectele sferei sociale rurale. De asemenea, a fost stabilit, că finanțarea publică a dezvoltării construcției obiectelor sociale din zonele rurale este limitată și se reduce anual. În legătură cu aceasta, pentru a încuraja investițiile în sfera socială rurală, se propune majorarea drepturilor și responsabilităților autorităților locale și guvernamentale. Se prevede ca guvernul să acorde dreptul de stabilire a domeniilor prioritare de dezvoltare a construcției obiectelor din sfera socială în zonele rurale, alocarea mijloacelor financiare pentru dezvoltarea unor astfel de proiecte, efectuarea controlului utilizării și calității lor asupra executării muncii. În baza studiilor desfășurate, sunt determinate principalele surse de investiții în dezvoltarea construcției mediului social al zonelor rurale.

Cuvinte cheie: dezvoltarea construcției, investiții, surse de investiții, zone rurale, mediul social, finanțare publică.

Introducere. Componenta dezvoltării durabile a zonelor rurale constă în crearea condițiilor favorabile de viață pentru locuitorii rurali. Soluționarea acestei probleme este posibilă prin intermediul construirii noilor obiecte sociale moderne și / sau a reconstrucției celor existente în conformitate cu nivelul de dezvoltare a tehnologiilor și a necesităților sociale. Această construcție impune o asigurare investițională care va permite: realizarea proiectelor de construcții în timp util; utilizarea materialelor ecologice și minimizarea impactului negativ asupra mediului; să se țină cont de particularitățile peisajului natural, tradițiile istorice, culturale și spirituale din mediul rural. În plus, având în vedere posibilitățile limitate de finanțare a construcției obiectelor sociale din sate din partea autorităților de stat și locale, apare necesitatea de a identifica noi modalități și mecanisme.

Principalele rezultate ale cercetării. Investirea în obiectele sociale rurale are o serie de particularități, principalele fiind:

- ca urmare a unor astfel de investiții prioritate obține efectul social, de aceea majoritatea potențialilor investitori privați (locuitori rurali, agenți economici în zonele rurale) nu sunt interesați în astfel de investiții, deoarece lipsește venitul personal sau perioada de recuperare a investițiilor este îndelungată;

- obiectele sociale în zonele rurale sunt nelichide;

**THE FUNDING PECULIARITIES
OF SOCIAL OBJECTS' CONSTRUCTION
IN THE RURAL AREAS
OF UKRAINE**

*Irina AZHAMAN, PhD, Associate Professor,
Odessa State Academy of Civil Engineering and
Architecture, Odessa, Ukraine*

The following article identifies the peculiarities of investments in the rural social domain. Furthermore, it was settled that public financing of social objects construction in rural areas is limited and decreases annually. Regarding this subject, in order to encourage investments in the rural social domain, it is proposed to increase the rights and responsibilities of the local and government authorities. It is required for the government to allow the right to decide the priority domains of development for the constructions of objects in the social field of the rural areas, the allocations of financial means for the development of such projects, examination of their use and quality on the work execution. The main investment sources in the development of the social environment construction of the rural areas are determined based on the present research.

Key words: construction development, investments, investment sources, rural areas, social environment, public financing.

JEL Classification: G18, L74, O18, R22

Introduction. The sustainable development part of rural areas consists in creating favorable life conditions for the inhabitants of rural areas. It is possible to solve this problem with the construction of new modern social objects and/or reconstruction of the existing ones according with the development level of technologies and social needs. This construction requires an investment insurance that will allow: achieving construction projects in time; using eco-friendly materials and minimizing the negative impact on the environment; taking into account the peculiarities of the environment, historical traditions, cultural and spiritual of the rural environment. Moreover, taking into consideration the limited funding opportunities for social objects' construction in villages of the state and local authorities, arises the need to identify new methods and mechanisms.

The main results of the research. Investments in rural social objects have a series of peculiarities, the main of which are:

- As a result of such priority investments the social effect is obtained, hence the majority of possible private investments (rural areas residents, economic agents in rural areas) are not interested in such funding, because of the lack of personal income, or the time required to redeem the investments is long;

- The social objects in rural areas are not liquid;

¹ ©Irina AZHAMAN, ag_irisya@ukr.net

- construirea obiectelor sociale și culturale, în special, a cluburilor (case de cultură), stadioanelor, instituțiilor de sănătate publică și altele, se caracterizează, în principal, prin perioade semnificative de implementare a proiectelor și a costurilor mari, asociate cu necesitatea nu doar de a construi obiectele, dar, de asemenea, de a le amenaja pentru punerea lor în funcțiune;

- finanțarea publică a dezvoltării construcției obiectelor sociale în zonele rurale este limitată și se reduce anual.

Deci, în bugetul de stat al Ucrainei, pentru perioada 2010-2014, au fost prevăzute următoarele cheltuieli în acest domeniu (Figura 1).

Astfel, în țară, cheltuielile anuale pentru reforma și dezvoltarea unităților publice din zonele rurale sunt caracterizate printr-o tendință stabilă de reducere – aproximativ de 5 ori.

The construction of social and cultural objects, especially of clubs (culture houses), stadiums, public health institutions and others is mainly characterized by significant periods for project implementations and high costs, and also equipping them for their release.

Public funding for the development of social objects construction in rural areas is limited and it is annually reduced.

Therefore, in Ukraine's state budget for the period 2013-2014 have been planned the following expenses in this field (Figure 1).

Accordingly, the annual expenses in the country for the reform and development of public facilities in rural areas are characterized with a stable decrease trend – approximately by 5 times.

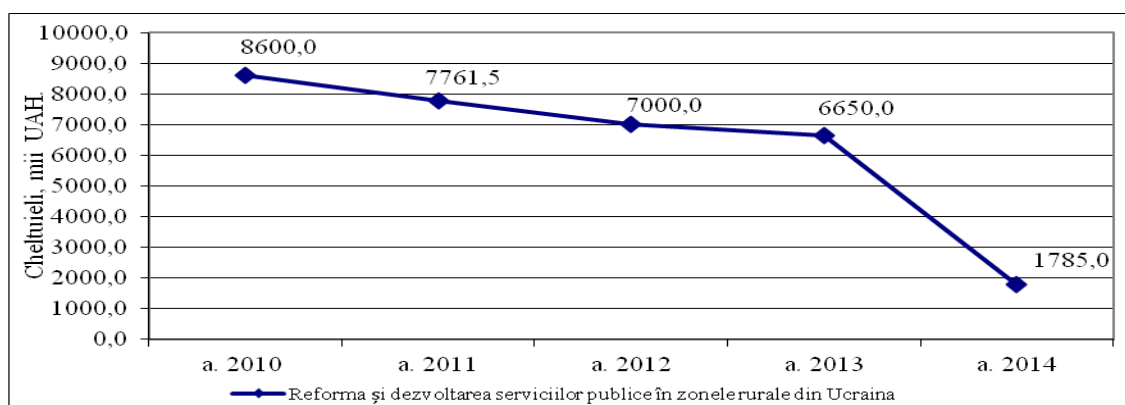

Fig. 1. Cheltuielile din bugetul de stat al Ucrainei pentru reforma utilităților publice în zonele rurale/

Fig. 1. The expenditure from Ukraine's state budget for the public facilities reform in rural areas

Sursa/Source: Cercetările autorului pe baza surselor [1-5]. / The author's research based on sources [1-5].

În plus, finanțarea de stat se alocă pentru dezvoltarea sferei socio-culturale a unor zone individuale (Figura 2).

Moreover, state funding is granted for the development of the social-cultural fields of some certain areas (Figure 2).

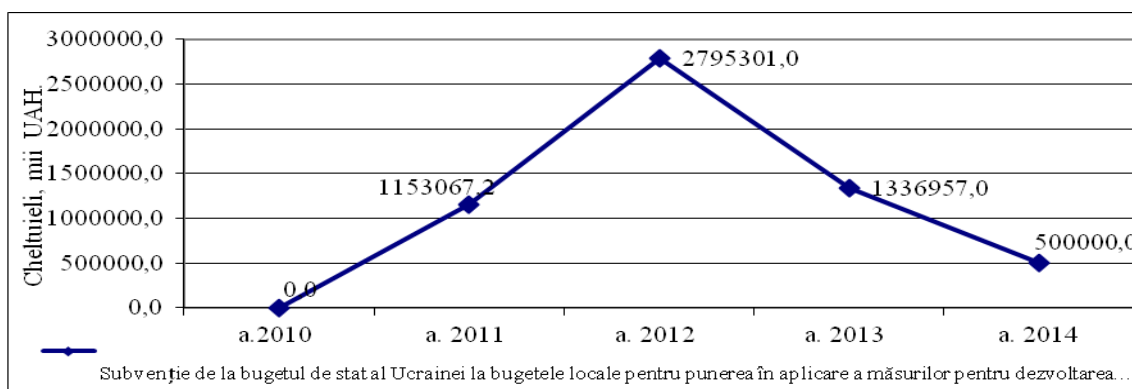

Fig. 2. Subvenții din bugetul de stat al Ucrainei la bugetele locale pentru desfășurarea măsurilor privind dezvoltarea socio-economică a teritoriilor/

Fig. 2. Subsidies from Ukraine's state budget to the local budgets for the unfolding of the measurements regarding the social-economic development of the territories

Sursa/Source: Cercetările autorului pe baza surselor [1-5]. / The author's research based on the sources [1-5].

Cea mai mare valoare a acestor subvenții a fost atinsă în anul 2012, când volum acestora a constituit 2,8 miliarde UAH. În anii următori, valoarea lor a scăzut, iar în anul 2014 a reprezentat 0,5 miliarde UAH. Astfel de particularități ale investițiilor în obiectele sociale din mediul rural explică

The highest value of these subsidies was recorded in 2012, when their value was 2.8 billion UAH. In the following years, their value has decreased, and in 2014 amounted for 0.5 billion UAH. Such peculiarities of social objects funding in the rural areas explain the insignificant

volumul nesemnificativ de construcție și punerea în funcțiune a construcțiilor.

Totodată, în țară sunt în vigoare un șir de documente juridice, care vizează dezvoltarea construcției obiectelor sociale în zonele rurale. Deci, în Legea Ucrainei "Cu privire la prioritatea de dezvoltare socială rurală și a complexului agroindustrial în economia națională", articolul 1, prioritatea dezvoltării sociale rurale este asigurată, printre altele, de către stat prin intermediul unor astfel de măsuri organizatorice, economice și juridice, precum [6]:

- crearea bazei de resurse necesare pentru dezvoltarea infrastructurii sociale;

- modificarea politicii investiționale de stat, în special a politicii orientate spre investiții, în primul rând, de creare a bazei tehnico-materiale a industriei de construcții pentru complexul agroindustrial, cu scopul îmbunătățirii statutului socio-economic și sprijinului științific, precum și a condițiilor sociale și de trai ale colectivelor de muncă;

- formarea infrastructurii sociale adecvate a zonelor rurale;

- orientarea politicilor demografice spre modificarea proceselor migrației în beneficiul satelor, crearea condițiilor sociale și economice pentru o creștere naturală a populației din mediul rural, dezvoltarea deplină a familiei;

- crearea oportunităților egale pentru toți cetățenii care trăiesc și lucrează în permanență în mediul rural, pentru a satisface nevoile sociale, culturale, educaționale și curente.

În plus, legea pune accent pe locul statului în soluționarea problemei privind dezvoltarea socială rurală. În special, este relatat, că volumul investițiilor de capital centralizat de stat, alocat pentru consolidarea bazei tehnico-materiale a sferei sociale din zonele rurale și a complexului agroindustrial, nu trebuie să constituie mai puțin de un procent din costul produsului intern brut al Ucrainei. Aceste investiții sunt alocate în bugetul de stat al Ucrainei ca o linie separată. Pentru construirea obiectelor cu scopuri non-industriale în zonele rurale se utilizează cel puțin 50% din investițiile de capital centralizat de stat, prevăzute în articolul 5. Construirea în localitățile rurale a obiectelor: de educație, sănătate, cultură și sport, conducte de apă, sisteme de canalizare, rețele de gaz și electricitate, drumuri, obiecte pentru servicii curente, amenajare a teritoriului, iar în satele cu acces redus/îndepărtate, în plus, construcția locuințelor se realizează din contul bugetelor de stat și locale (articolul 6).

O mare importanță este acordată problemei privind securitatea socială a locuitorilor rurali. În special, se subliniază că satului i se oferă avantaj, comparativ cu orașul, în calcul pe cap de locuitor, pentru construcția locuințelor, obiectelor de educație, cultură și sport, sănătate, servicii curente, comerț, gazificare, apă, electricitate, telefonie, comunicații, obiecte publice, servicii de radio și televiziune, iar asigurarea condițiilor egale cu cele din oraș sunt de: furnizare a produselor industriale și alimentare, precum și a nivelului de sănătate, cultură, sport, servicii curente, transport și servicii comerciale conform standardelor justificate din punct de vedere științific.

Ținând cont de principalele direcții de dezvoltare a sferei sociale în zonele rurale, determinate în legislația de reglementare în vigoare, precum și starea actuală a investiției în construcția obiectelor în sferile respective din mediul rural, autorul propune majorarea drepturilor și responsabilităților

volume of constructions and their operation.

At the same time, a list of legal documents regarding the development of social objects' construction in the rural areas is in force in the country. Hence, in Ukraine's law "Regarding the priority of the social-rural development and the agro-industrial complex in the national economy", article 1, the priority of social-rural development is ensured, among other things, by the state with organizational, economic and legal measures, such as [6]:

- Creating a resource foundation necessary for the development of the social infrastructure;

- Modifying the state funding policy, especially oriented towards investments first of all for the creation of the technical-material foundation of the construction industry for the agro-industrial complex, with the goal of improving the social-economic status and scientific support, as well as the social life conditions of work groups;

- The formation of an adequate social infrastructure of the rural areas;

- Directing demographic politics towards modifying the migration processes in the benefit of the states, creating the social and economic conditions for a natural growth of the rural area population, the full development of the family;

- Creating equal opportunities for all the citizens that live and work constantly in the rural environment, to satisfy the social, cultural and educational current needs.

Moreover, the law highlights the state's place in solving the problem regarding the social-rural development. Especially, it is believed that the volume of direct state funding allocated for the consolidation of the technical-material foundation of the social environment has to amount less than 1 percent of Ukraine's gross domestic product cost. These investments are allocated in Ukraine's state budget separately. For the construction of non-industrial objects in rural areas are used at least 50% of the state's direct capital investment, provided in article 5. Construction in rural areas of objects: educational, health, cultural, and sport, water pipes, drainage systems, gas and electricity networks, roads, objects for daily services, landscape design, and in the villages with limited access, the construction of homes is done using the state and local budgets (article 6).

A great importance is given to the issue of social security of rural inhabitants. In particular, it points out that the village is given an advantage compared with the city when calculating per capita, housing construction, educational facilities, culture and sports, health, current services, trade, gas, water, electricity, telephone, communications, public objects, radio and television services and ensuring equal conditions to those in the city are: final industrial and food services, along with the level of health, culture, sports, current services, transport and business services according to the standards justified scientifically.

Considering the main directions of development of the social sphere in rural areas, due to the regulatory legislation in force, and the current state of funding in the construction of objects in those respective rural areas, the author proposes to increase the rights and responsibilities of the local and government authorities. The government presumes granting the rights regarding the establishment of the priority directions of development of the social objects construction

autorităților locale și guvernamentale. Guvernul prevede acordarea drepturilor privind stabilirea direcțiilor prioritare de dezvoltare a construcției obiectelor sociale în zonele rurale, alocarea mijloacelor financiare pentru realizarea acestor proiecte, efectuarea controlului asupra utilizării acestora și a calității muncii. În acest scop, se propune la dispoziția bugetelor locale să distribuie până la 3% (dar nu mai puțin de 1) din costul produsului intern brut al regiunii pentru dezvoltarea construcțiilor și consolidarea bazei tehnico-materiale a sferei sociale în zonele rurale. Procentul final pentru finanțarea dezvoltării construcției obiectelor sociale în mediul rural va fi stabilit de către autoritățile locale, având în vedere starea de disponibilitate a unor astfel de obiecte, dinamica primirii mijloacelor la bugetul local și nivelul protecției sociale a locuitorilor din anumite zone rurale.

Astfel, descentralizarea în problema finanțării și dezvoltării construcției în zonele rurale va permite realizarea, în primul rând, a proiectelor prioritare privind construcția socială pentru zona respectivă și va spori nivelul de interdependență dintre valoarea/nivelul intrărilor financiare, generate de activitatea economică în regiune și starea asigurării sociale a locuitorilor săi. Astfel, principalele surse de investiții în dezvoltarea construcției sferei sociale sunt următoarele:

- contribuții/alocări de la bugetele locale pentru realizarea programelor și proiectelor privind dezvoltarea sferei sociale în mediul rural;

- investițiile agenților economici din mediul rural;

- mijloacele organizațiilor, asociațiilor, parteneriatelor și alte asociații ale persoanelor juridice și fizice, care sunt interesate în dezvoltarea sferei sociale rurale;

- investiții din alte surse, care nu contravin legislației în vigoare.

Concluzii. În rezultatul studiilor, constatăm, că investiția în obiectele sociale rurale manifestă un șir de particularități: majoritatea potențialilor investitori privați nu sunt interesați în astfel de investiții, deoarece lipsește venitul personal sau perioada de recuperare a investițiilor este îndelungată; lichiditate scăzută; durata impunătoare de realizare a proiectelor; finanțarea de stat este limitată și se reduce anual. Având în vedere principalele direcții de dezvoltare a sferei sociale în zonele rurale și starea actuală a investițiilor în construcții, se propune majorarea drepturilor și a responsabilităților autorităților locale și guvernamentale. Descentralizarea în problema finanțării dezvoltării construcției în zonele rurale va permite realizarea, în primul rând, a proiectelor prioritare privind construcția socială pentru zona respectivă și va spori nivelul de interdependență dintre valoarea intrărilor financiare, generate de activitatea economică în regiune și starea asigurării sociale a locuitorilor săi.

in rural areas, allocation of funds for the implementation of these projects, exercise control over their use and quality of work. For this purpose, it is proposed that from the local budgets to be distributed up to 3% (but not less than 1) of the cost of the region's gross domestic product for building development and strengthening of the social area's material and technical basis in rural areas. The final percentage for funding the development of social facilities constructions in rural areas will be determined by the local authorities, taking into account the availability of such objects, the dynamics of receiving funds from the local budget and the level of social protection of the population of certain rural areas.

Therefore, the decentralization in the issue of financing the development of constructions in rural areas will allow the achievement, first of all, of priority projects regarding the social construction for the respective area and will increase the level of interdependence between the value/level of financial inflows generated by the economic activity in the region and the state social security of its inhabitants. According with this fact, the main sources of investment in the building development of the social sector are:

- contribution/allocation from the local budgets for the achievement of projects and programs regarding the development of the social sector in rural areas;

- investments of businesses in the rural areas;

- means of organizations, associations, partnerships and other associations of businesses and individuals that are interested in the development of the social sphere in the rural areas;

- investments from other sources, which do not contradict the legislation in force.

Conclusions. As a result of the research, we find that the investments in the rural social objects exhibit a number of characteristics: the majority of potential private investors are not interested in such investments, due to the missing personal income or the investment recovery period is long; low liquidity; the impressive time needed for the development of a project; state funding is limited and decreases annually. According to the main directions of the social sphere development in rural areas and the current state of investments in constructions, it is proposed to increase the rights and responsibilities of the local and government authorities. The decentralization in the financing problem of building development in rural areas will make possible the achievement, mainly of priority projects regarding the social construction for the respective area and increase the level of interdependence between the value of financial inflows generated by the business activity in the region, and the social security status of its inhabitants.

Referințe bibliografice/ References:

1. Закон України про Державний бюджет України на 2010 рік: № 2154-VI от 27.04.2010 [accesat 21 august 2014]. Disponibil: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2154-17>
2. Закон України про Державний бюджет України на 2011 рік: № 2857-VI от 23.12.2010 [accesat 11 august 2014]. Disponibil: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2857-17>
3. Закон України про Державний бюджет України на 2012 рік: № 4282-VI от 22.12.2011 [accesat 2 august 2014]. Disponibil: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4282-17>
4. Закон України про Державний бюджет України на 2013 рік: № 5515-VI от 06.12.2012 [accesat 23 august 2014]. Disponibil: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5515-17>
5. Закон України про Державний бюджет України на 2014 рік: № 719-VII от 16.01.2014 [accesat 11 august 2014]. Disponibil: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/719-18>
6. Закон України про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві: № 400-XII от 17.10.1990 [accesat 11 august 2014]. Disponibil: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/400-12>

Recomandat spre publicare: 23.04.2014